

Salzburger Hochschulwochen očami Slovákov

V blízkosti pohoria Berchtesgadener Alpen sa v nádhernej prírode rozprestiera malebné mesto Salzburg. Toto mesto je preslávené ako rodisko W. A. Mozarta, slávneho skladateľa a tiež ako rodisko autora najslávnejšej piesne „Tichá noc“ Josepha Mohra. Okrem týchto prvenstiev sa Salzburg vyznačuje veľkým množstvom kultúrnych historických pamiatok ako aj organizovaním rôznych spoločenských aktivít. Medzi takéto akcie patria aj Salzburšké vysokoškolské týždne (Salzburger Hochschulwochen), ktoré už majú dlhú tradíciu. Tento rok to bolo už 74. stretnutie. Z počiatočných niekoľkých týždňov sa časom vysokoškolské „týždne“ zredukovali na sedem dní. Ich program spočíva v cykle prednášok na vopred stanovené témy. Prednášatelia sú z rôznych univerzít a štátov a spracovanú problematiku podávajú z kresťanského hľadiska. V tomto roku upriamili pozornosť na etiku (Ethik im Brennpunkt).

Štruktúra programu bola väčšinu dní rovnaká. Ráno bola sv. omša alebo ekumenické stretnutie. Doobeda boli dve prednášky vo Veľkej aule Salzburškej univerzity. Poobede bežali paralelne ďalšie prednášky. Každý večer bol pestrý deň doplnený aj o rôzne kultúrne podujatia.

Prvý deň začalo slávnostné otvorenie Salzburger Hochschulwochen úvodnou sv. omšou v chráme sv. Petra s následným uvítacím programom vo Veľkej aule Salzburškej univerzity.

Ako prvá odznela prednáška Prof. Dr. Eberharda Schockenhoffa z Freiburskej univerzity o „Základnom príkaze lásky: ceste morálnych argumentov.“ (Grundgebot Liebe: Wege moralischen Argumentierens). Hoci názov tejto témy nemusel znieť pre laika zaujímavo, prednášateľ veľmi pekne priblížil pojem lásky, kategorizoval rôzne druhy a spôsoby lásky a poukazoval na relácie medzi danými druhmi lásky. Nepovažujeme za vhodné podrobne rozoberať každú jednu prednášku, keďže ich počet za týždeň presiahol tridsať. Rozhodli sme sa preto vybrať jednu z nich, ktorá nás najviac zaujala a ktorá vyvolala medzi nami najbúrlivejšiu debatu.

Prednáška Prof. Dr. Alberta Petra Rethmanna, v súčasnosti profesora morálnej teológie na Karlovej univerzite v Prahe, sa týkala otázky trestu smrti (Gnadenlos oder Gerech? Todesstrafe in der Diskussion). Veľkým prínosom pre nás bolo, že profesor podal danú problematiku ani nie tak z teologického ako zo sociálneho, etického a filozofického aspektu. V úvode poukázal na trest ako taký, ako bol vnímaný v starých kultúrach, taktiež definoval kategórie ako absolútne a relatívne. Prednášateľ podobne poukázal na vzájomné vzťahy a pôsobenie v „trojuholníku“ obeť – páchatel – spoločnosť s dôrazom na funkciu a úlohu, ktorú má trest spĺňať. Rozlíšil základné úlohy trestu: prevýchovnú, preventívnu a ochrannú. Pri rôznych príkladoch však poukázal na to, že trest smrti z týchto troch podstatných úloh plní jedine ochrannú, avšak túto funkciu vieme dosiahnuť aj inými, humannejšími prostriedka-

mi ako len trestom smrti. Ako pádny dôvod na zamyslenie o nezmyselnosti trestu smrti taktiež poukazoval profesor Rethmann na množstvo justičných omylov aj v nedávnej minulosti, ktorých obeť už nie je možné žiadnym spôsobom rehabilitovať.

Pre nás bolo veľkým prínosom aj to, že s profesorom Rethmannom sme sa mali tú česť osobne stretnúť a zoznámiť už v prvý večer, na medzinárodnom stretnutí študentov. Profesor na nás urobil vynikajúci dojem svojím celkovým ľudským prístupom i ochotou a otvorenosťou v komunikácii. Neskôr sme sa s ním a s našimi českými priateľmi stretávali pravidelne a spoločne sme mohli v českom a slovenskom jazyku diskutovať a vymieňať si názory a skúsenosti týkajúce sa rôznych sfér života.

Náš „Salzburský vysokoškolský týždeň“ nebol však len o prednáškach, ale aj o vzájomnom medzinárodnom spoznávaní sa pri rôznych kultúrnych podujatiach, ako boli napríklad CulturCaffé, Internationales StudentInnentreffen a Nachtwallfahrt.

Program v CulturCaffé vyplňal čas medzi obedom a poobedňajšom cyklom prednášok. V útulne zariadenom pivničnom priestore renesančného štýlu sa diskutovalo pri výbornej káve a zákusku. Posedenie dopĺňali kultúrne vstupy poézie, prózy, klavírneho prednesu, alebo skvelé spevácke vystúpenie miestneho salzburského tria.

Internationales StudentInnentreffen bolo stretnutie zahraničných účastníkov – študentov Salzburger Hochschulwochen, zorganizované hneď v prvý večer. Okrem zaujímavého pohostenia bola pripravená aj tombola, v ktorej mali študenti možnosť vyhrať zľavu 50% z ceny lístka na koncert klasickej hudby v Mozartovej sále. Na tomto stretnutí sme sa okrem iných spoznali aj s Dr. Martinom Zielenskim (na fotke), ktorým sme sa nechali nahovoriť na účinkovanie v medzinárodnom speváckom zbore, ktorý tvorili účastníci stretnutia. Naše spoločné úsilie a konečný výsledok nášho snaženia sme neskôr úspešne prezentovali na piatkovom sviečkovom pochode (Nachtwallfahrt) a na sobotňajšej omši v chráme sv. Petra.

Nachtwallfahrt (sviečkový pochod) bol pre všetkých skutočne veľmi pôsobivý zážitok. Sviečkový pochod prebiehal historickou časťou Salzburgu. Začal sa pri chráme sv. Petra, pokračoval cez najstarší cintorín v Salzburgu, Nonnberg (vysoký kopec, na ktorom sa vypína salzburská pevnosť), až ku kostolu sv. Erharda. Nočná prechádzka starým mestom za mihotu sviečok verne navodzovala atmosféru stredoveku. Počas krátkych prestávok boli čítané citáty z biblie a atmosféru dopĺňal spev nášho zboru s piesňami z Taizé. Celý pochod bol zakončený tichou krátkou adoráciou v kostole sv. Erharda.

Účinkovaním v zbore sme sa nielenže aktívne zapojili do programu Salzburger Hochschulwochen, ale mali sme aj príležitosť bližšie sa zoznámiť so študentmi z rôznych kútov Európy a nahliadnúť tak viac do ich „normálneho a skutočného“ života. Neskôr sme tak všetci spolu vy-

tvorili naše malé priateľské spoločenstvo, ktoré sa stretávalo pri každej novej príležitosti.

V záverečný deň podujatia sa konala rozlúčková sv. omša v salzburskom dóme. Organizátori sa s nami rozlúčili v záverečných príhovoroch vo Veľkej aule Salzburskej univerzity. Na rozlúčku s novými priateľmi sme využili príjemnú atmosféru záverečného agapé.

Možnosť zúčastniť sa na Salzburger Hochschulwochen vnímame ako silne pozitívnu a prospešnú skúsenosť do budúcnosti. Získali sme mnoho nových poznatkov v oblasti etiky. Taktiež sme mali možnosť overiť si a ďalej rozšíriť naše jazykové znalosti. Získali sme nové skúsenosti a obzory v priateľskom vzťahu profesorov a študentov a nadviazali nové priateľstvá. V neposlednom rade sme mali možnosť nahliadnuť do spôsobu života a uvažovania ľudí z iných kultúr, ktorých však spájal jeden cieľ: zamyslieť sa, pochopiť a v správnej chvíli aj využiť získané poznatky, aby etika nebola len prázdna teoretická disciplína, ale bola prirodzenou súčasťou nášho života.

Touto cestou sa chceme poďakovať organizácii Christophorus (Nemecko) a Ústrediu slovenskej kresťanskej inteligencie, že nám umožnila účasť na podujatí tohto druhu, ktoré nás núti uvažovať, pýtať sa a zaoberať sa situáciami a javmi, o ktorých si často myslíme, že sa nás netýkajú...

Ing. Tibor Vince, doktorand na Technickej Univerzite v Košiciach

Katarína Takáčová, študentka na Katolíckej Univerzite v Ružomberku